

งานวิจัยเรื่อง “จริยธรรมในวิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย” (Ethics of the University Lecturers’

Profession) ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

รองศาสตราจารย์ ดร.วิริยา ชินวรร โภณ

หัวหน้าโครงการวิจัยจริยธรรมในวิชาชีพ

อาจารย์ ดร.ประทีป ฉัตรสุภางค์

หัวหน้าโครงการวิจัยจริยธรรมในวิชาชีพอาจารย์ มหาวิทยาลัย

อาจารย์ ดร.ภัทรียา กิจเจริญ

น้ำผึ้งวัย

อาจารย์ ดร. ดร. ณี ภู่ ขาว

ນັກວິຊີ່

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตนตามจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และศึกษาแนวทางป้องกันและลงโทษอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่ประพฤติผิดจริยธรรมวิชาชีพ เพื่อนำข้อค้นพบจากการวิจัยมาจัดทำข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยต่อไป

คณะผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed Methods) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ อาศัยวิธีการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม การศึกษาจากเอกสาร และการอภิปรายกลุ่มย่อย รวมถึงการสัมมนากลุ่มนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า จริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เป็นสิ่งที่อาจารย์พึงปฏิบัติเพื่อความดีงามส่วนบุคคลในด้านการประกอบวิชาชีพ การปฏิบัติต่อศิษย์ เพื่อนร่วมงาน ผู้รับบริการ ผู้บังคับบัญชา ผู้ได้บังคับบัญชา ตลอดจนหน่วยงานที่ตนสังกัด และสิ่งที่พึงปฏิบัติต่อสังคม และประเทศชาติ เพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์สุขแก่สังคมปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคลเรื่องระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด และ ความเชื่อของอาจารย์ในเรื่องจริยธรรมวิชาชีพที่ว่าแนวปฏิบัติตามจริยธรรมของสถาบันอุดมศึกษามีว่ามี อิทธิพลต่อการให้คุณค่าทางด้านจริยธรรมส่วนบุคคลสาเหตุของของปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติ ตามตามจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย สาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกแนวทางในการส่งเสริมจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษากือ การอกร ะเบียบ กฎเกณฑ์ และมาตรการเชิงบวก การนำໄไปปฏิบัติอย่างจริงจัง การตั้งหน่วยส่งเสริม จริยธรรมวิชาชีพ เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านจริยธรรมให้กับบุคลากรและนักศึกษามีบทลงโทษที่เป็น

รู้ประธรรม เสริมสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรมวิชาชีพ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตนตามจริยธรรมวิชาชีพให้ทั่วถึงแนวทางในการป้องกันและลงโทษอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่ประพฤติตนผิดจริยธรรมวิชาชีพคือ ส่งเสริมให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำกับดูแลภายใต้กฎระเบียบจริงจังในการอาผิดกับคนที่ทำผิด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรศึกษาหาสาเหตุที่แท้จริงในการผลักดันให้อาจารย์กระทำผิดในประเด็นต่างๆเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางแก้ไขสร้างความมั่นใจในวิชาชีพอาจารย์ และส่งเสริมให้เป็นอาจารย์เป็นคนที่มีคุณธรรมและมีความรู้ความสามารถ

ข้อเสนอแนะเพื่อการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษา ได้ทำหน้าที่ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจริยธรรมวิชาชีพให้แก่อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา อาทิ การเสริมสร้างและการป้องกัน การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการเข้าสู่วิชาชีพ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา การอบรมคุณธรรมจริยธรรม และการประสานให้ทุกสถาบันอุดมศึกษาได้ฝึกอบรมบุคลากร ใหม่เป็นต้น สถาบันอุดมศึกษาควรจัดทำแนวทางปฏิบัติเรื่องจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ให้ชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ทราบว่า อะไรคือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อะไรคือพฤติกรรมที่ผิดจริยธรรมวิชาชีพ มีบทลงโทษผู้กระทำผิดอย่างไร รวมมีกระบวนการสรรหาบุคลากรที่ดีและมีคุณภาพเข้าสู่วิชาชีพอาจารย์ และควรมีการพัฒนาจริยธรรมและจรรยาบรรณอาจารย์เป็นประจำและต่อเนื่อง คณะกรรมการจรรยาบรรณอาจารย์ หรือสภากณาจารย์ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพของทุกสถาบันอุดมศึกษา ควรสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมอันดีงามให้แก่ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์

คำสำคัญ: จริยธรรมวิชาชีพ, อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

Research on “Ethics of the University Lecturers’ Profession”, Financially Sponsored by Thailand Research Fund (TRF).

Associate Professor Dr. Wariya Chinwanno, Head of the Research Project entitled, “Professional Ethics”

Dr. Pratheep Chatsuphang Head of the Research Project entitled, “Ethics of the University Lecturers’ Profession”

Dr. Patreeya Kitjaroen Researcher

Dr. Darunee Phukao Researcher

Abstract

The research titled “Ethics of Lecturers in Higher Education Institution” is conducted for following 5 objectives. First, to identify code of ethics of lecturers in higher education institution. Second, to identify the factors that related with ethical rationalisation of lecturers in higher education institution. Third, to identify problems and obstacles of behavior flowing to professional ethics of lecturers in higher education institution. Fourth, to identify the way to support professional ethics of lecturers in higher education institution. Fifth, to identify the way to prevent and to punish the lecturers in higher education institution breaching the professional ethic. The benefit of this study is to propose the conclusion from above 5 objectives relating to measures to promote and guide ethics of lecturers in higher education institution in Thailand.

The method of this study is designed by mixed methods (qualitative and quantitative methods). They include surveying by questionnaire, documentary review, focus group discussion, and academic seminar for making suggestion on professional ethics of lecturers in high institutions.

Findings include; professional ethics of lecturers in higher education institution are ethics concerned with appropriate behaviour , conduct and practice when carrying out professional work that serve following dimensions; private moral on lecturers’ professional, students, colleagues, customers, commanders, workers, institutions, society and nation for creating social advantages. Factors that related with ethical rationalisation of lecturers in higher education institution include individual factors; such as high level of education, and ethical beliefs of lecturers in ethical performance influenced to value of their own individual ethics. The reasons of problems and obstacles in professional ethics of lecturers in higher education institution include internal and external factors. Guidelines to support ethics of lecturers in higher education institution is relevant to setting rule, regulations and measures relating to using positive reinforcement and reward, tracking and monitoring regularly to ensure that those guidelines can be conducted in a planned way, setting up the promoting professional ethics unit, disseminating ethical knowledge to lecturers and students, establishing concrete negative reinforcement and punishment strategies, creating motivational incentives to lecturers who act in accordance with the professional ethics, and thoroughly publicizing information about professional ethics of lecturers in higher education institution. Findings regarding the ways to prevent and to punish the lecturers in higher

education institution who acts opposing the professional ethics include encouraging the higher education institution to become the conductor and seriously punished the rule broker. Office of the Higher Education Commission should responsible for investigating the real factors that encourage the lecturers to break the rules and then making the solutions and to create the confidential to professional of the lecturers and to support them to commit themselves to do and act according to professional ethics.

Suggestions for encouraging the lecturers to accept the adherence to the professional ethics include (i) office of the Higher Education Commission should promote and support the higher education institution to take action about ethics of the lecturer by promotions and prevention, creating the mandatory training courses for new lecturers, and coordinating all higher education institutions to teach and train the new lecturers. (ii) All Higher Education Institutions should make clearly performances of professional ethics of lecturers, and publicize to all lecturers regarding acceptable and unacceptable behaviors in accordance with the professional ethics, restriction and punishment strategies. They should make the process of identifying for the good person becoming the lecturer and should encourage them to act in accordance with professional ethics regularly and continually. Committee for Ethics of Lecturers or responsibility units for ethics of lecturers in higher education institution should create social value and good culture to the lecturers by corresponding to standard of professional ethics of lecturer in higher education institution.

Key words: professional ethics, lectures in higher education institution.